

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joi și Sâmbata

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Înfrățirea dela Arad.

Cu ocaziunea instalării de episcop dela Arad, din incidentul unui toast ținut pentru membri prezenți ai parlamentului, deputatul dietal contele Stefan Tisza în răspunsul seu a accentuat necesitatea de a se apropia între sine ungurii cu românii, avisați fiind unii la alții în interesul existenței acestui stat.

În cuvântarea sa deputatul Tisza a accentuat că Ungaria nici odată nu a apăsât pe popoarele celelalte din patriă. Acesteia are să-i mulțămescă ea, că a putut serba jubileul de o mie de ani al existenței sale, și, dacă ține la existența sa, nici în viitor nu va putea apăsa pe celelalte popoare.

Ungaria este deci scutul dezvoltării tuturor popoarelor, și în împlinirea acestei misiuni, națiunea magiară are un aliat natural, și acel aliat este rassa română.

Națiunea română numai în unire cu cea magiară poate fi fericită, și vice-versa.

Neînțelegerile de până acumă dintre națiunea magiară și cea română au atins neplăcut pre orator, de aceea el dorește raporturi mai bune, unire între români și unguri.

Cuvântarea acesta a produs efect nespus de mare, ea a electrisat pe toți câți au luat parte la acel banchet.

După rapoartele diarelor magiare Preasfinția Sa Părintele episcop al Caransebeșului Nicolau Popea, a reflectat îndată la acel toast, accentuând necesitatea de a se delătura neînțelegerile de până acumă, și de a se căuta ocaziuni, ca românii să vină mai adeseori în contact cu ungurii, spre a se cunoște unii pe alții. Antagonismul de până acumă se atribuie împrejurării, că nu ne-am cunoscut unii pe alții, căci dacă ne cunoșteam, de mult aflam o cale de apropiere.

Tot în acest sens a vorbit și Părintele Vasiliu Mangra, numai cât mai la înțeles. După diarele magiare părintele Mangra a rostit și cuvintele, că dacă era cunoscut, că între unguri sunt vederi ca cele accentuate de contele Tisza, atunci românii altcum își făceau trebile.

Oratorul sperază o nouă eră sub guvernarea actuală.

A urmat expresiunea unui entusiasm general, ômenii s'au îmbrățișat, și a urmat — înfrățirea.

Așa ne prezintă lucrurile pressa din capitală, și nouă ne vine să întoarnăm din antifonele dela glasul 8 frumoșele cuvinte: „Etă acum ce e bun sau ce e frumos, fără numai a locui frații împreună...” căci frați suntem, fiind fiii acelei iubite mame, a patriei iubite.

Așteptăm raportul special al diariului român din Arad, și atunci vom aplegia după ale noastre vederi această înfrățire.

Deocamdată ne bucurăm că la o asemenea ocaziune festivă s'a ivit un corb alb, un nou corb alb, care a accentuat necesitatea de a se crea alte rapoarte în patria noastră, spre a pute veni la o înțelegere între români și unguri, cari sunt avisați unii la alții, și dela a căror comună lucrare se condiționează existența statului.

Un alt corb nou după 20 de ani. După Mocsary vine contele Tisza.

După 20 de ani.

În acest interval de ani 20 întrégă viața publică ungurască a lucrat pentru întărirea rasei magiare, pentru exclusivă întărire a rasei magiare, și pentru rassa română, care și ea are o misiune în patria noastră, și după vederile contelui Tisza misiunea ei este să conlucre în armonie cu rassa magiară pentru conservarea statului, dîcem: pentru acest natural aliat, nu s'a făcut nimica, dar absolut nimica.

În acest lung interval de ani 20 s'a adus legea pentru introducerea limbei magiare în școlile elementare populare; în acest lung interval s'a adus legea art. XXX din 1883 pentru școlile medii; în acest lung interval s'a adus legea — art. XXVI. din 1893 pentru urcarea salariilor învățătorilor, în care s'au codificat, nelitirile contra ideii de stat unguresc, în acest interval s'a adus legea pentru asilele de copii ca magiarisarea să se începă dela anul al treilea al etății copișilor, în acest interval s'au adus legile politice bisericesci, cu căsătoriile civile, cu matriculele de stat și neconfesionalismul; în acest interval s'a adus legea cu numirea comunelor, spre a nivela țera și în cele externe, în acest interval s'a regulat și se regulază încă cestiunea cu dotațiunea clerului, care atâtea îndreptățițe temeri alimentează încă; în acest interval a grasat corupțiunea la alegeri și în administrațiune, încât o coalițiune a partidelor opoziționale unguresci din parlament a trebuit să facă cea mai crâncenă obstrucțiune luni de zile de-arândul, până ce a putut trînti sistemul de corupțiune ca să vină un guvern cu nou program: *domnia legalității, domnia dreptății, domnia legii*.

Tôte acestea în acest lung interval s'au întemplat, și aceste nu au fost chemate, nu au fost menite să întărească și rassa cea cu alianța naturală: rassa română.

Mocsary — unicul corb alb — a luptat contra curentului, care a domnit în acest lung interval, înse el a cădut, a dispărut, blăstămat și huiduit de rassa sa proprie, de rassa magiară.

Ce colóre a avut actualul corb în acel lung interval, ce activitate a dezvoltat el, ce rol conducător a avut el, noi acesta nu o cercetăm, deorece nu voim să dăm nici ansă de aparență, că am voi să atingem rane vechi, dintre cari unele și acumă sângereză.

În fuga condeiului punem aceste pe hârtie și în deplin de acord cu guvernamentalul „Pester Lloyd”, și noi suntem de părerea, că dacă vorba e de delăturarea pedecilor spre a ajunge la o înțelegere, la o mulțumire a românilor, atunci ce a atins contele Tisza, va trebui să ia în mână sa guvernul, căci numai el poate face ceva, dacă va aplegia cele accentuate de contele Tisza.

Presă din capitală și cea din provincie fără excepțiune de colóre de partid, a salutat cu însuflețire inițiativa deputatului Tisza.

Dacă guvernul voescă să continue pe calea indicată, atunci el poate face mult, și nici odată mai bună ocaziune ca acum nu-i s'a dat de a da dovești,

că voescă să fie drept și dreptate să facă tuturor poporilor din această patrie.

Tocmai este în lucrare afacerea cu întregirea venitelor preoțești, care ține în continuă agitațiune și în amărăciune îndreptățită spiritele între români.

Congresul nostru național-bisericesc a mers până la estremul grad al resignațiunei.

Dacă guvernul în adevăr voescă să fie guvernul legalității și al dreptății, atunci nu are să caute după ocaziune, ci acumă să dea dovești în cazul concret, despre importanța ce o dă aici în patrie rasei române.

Un act de dreptate, de legalitate, de echitate, și delătura tôte nedumeririle românilor, delătura ghiața neîncrederii de pe inimile lor, și le inspiră fiduția, care cu sistem li s'a răpit dela era constituționalismului încôce.

Un singur act de dreptate, de legalitate și de echitate, ne întărește pozițiunea noastră, a acelora, cari am mai inițiat apropierea, dară ne-a desavuat guvernul, prin ce a răcit și inimile acelor puțin români, cari mai credeau în o împăcare.

Noi nu am încetat a predica delăturarea neajunsurilor, deși în viața publică a statului tôte actele au fost sdobitoare argumente contra celor predicate de noi.

„De am fi știut ce vederi există la unguri, altfel ne-am fi îndreptat lucrurile”.

Frasa acesta nu are nici un sens.

De vorbe nu ne mai amăgim.

Noi cerem fapte, și dacă vorbă e de o eră nouă, aceea nu prin vorbe se va inaugura.

Totdeauna am fost români, cu cari guvernul putea sta de vorbă, dacă tocmai voia să facă dreptate.

Guvernul de aji a condamnat era trecută o a timbrat de era fărădelegilor, de era nedreptății, de era neechității.

În era cea nouă contele Tisza află aliații cei mai naturali în rassa română.

„Pester Lloyd” cu îngrijire privește la valurile furtunoșe ale mării slavismului și unica scăpare o află în alianța ungurilor cu rassa română.

Acăsta conștiință a adus pe România în alianța celor trei mari împărății.

Vederile lui Tisza va trebui să le ia în mână guvernul, dacă și el vede pericolul, și dacă și el simte necesitatea acestei naturale alianțe.

Sedință la Asociațiune.

În ședința sa lunară de Joi (3 Aug. n.) comitetul central al Asociațiunii a satorit programul adunării generale dela Deva, împărțindu-l pe două zile: în ziua primă nainte de prânz deschiderea, constatarea delegațiilor, cetirea raportului general și alegerea comisiilor necesare; după prânz cetirea disertațiilor; în ziua a doua rapoartele comisiilor, stabilirea locului adunării viitoare și închiderea.

S'a notificat că 5 stipendiști ai Asociațiunii: Pavel Gușailă Negrea, Basiliu Bașotă, Mih. Papp, Silviu Ciora și Aurel Vasiliu și-au legitimat sporul bun în studii.

Sunt acum 3 stipendii vacante: unul de 60 fl. din fundațiunea „I. Roman”, unul de 50 fl. din fund. „Dobârca” și unul de 60 fl. din fund. „Marinovici”. Va apare concurs.

„Victoria” din Arad a dăruit Asociațiunii 100 fl. pentru cassa națională. „Bihoreana” din Oradea-mare s'a înscris membru ordinar la „Asociațiune”.

Despărțământul M. Oșorheiu a trimis 65 fl. încasați ca taxe la adunarea din Nasna (16 Iul.). Director al Despărțământului a fost ales acolo P. O. D. protopresb N. Măneguț și se speră acum un mers mai înfloritor în despărțământ.

Despărțământul Ludoș a trimis 40 fl. adunați ca taxe la adunarea sa din Iclânz (11 Iul. n.).

Instalarea dela Arad.

Cum am dîs, diecesanii aradani au făcut o primire pompoasă noului lor Episcop. Părintele Goldiș a plecat din Arad Duminecă 30 Iul. n. și pe drum spre Arad la mai multe stațiuni în apropiere de cari se afla popor credincios, poporul i-a eșit înainte, condus de preoți, și îi făcea urări de bine.

La gara din Arad a fost așteptat de consistorul diecesan și de reprezentanții orașului Arad și de un mare public, mai ales mult popor venit de prin comunele vecine. Noul arhieru a fost salutat de dl Dr. Oncu pentru Consistoriu, iar de protonotarul Institoris, în numele orașului. P. S. Sa a răspuns potrivit ambilor.

Intrarea în oraș s'a făcut în mijlocul unei mari aglomerațiuni de lume, atât din jur cât și din loc, printre care marele banderiu de călăreți, ca la 700, cari l'au condus la catedrală, unde protopopul Aradului îl aștepta cu crucea și evangelia, pe cari sârutându-le, noul Episcop intră în biserică unde asistă la sf. liturgie, iar după aceea fu condus la reședință, unde P. C. Sa archimandritul Aug. Hamsea bineventându-l, îi predete cheile reședinței. Părintele Goldiș intrând în reședință ținu poporului o vorbire ce fu primită cu vii urale.

La conductul cu torțe dat sara în onórea noului cap bisericesc, a vorbit dl P. Truța, răspundându-i mulțumitor Episcopul.

Pe Luni se aștepta sosirea mandatarului metropolitan pentru instalare, P. S. Sa Părintele Episcop Nicolae Popea.

A sosit însoțit de P. C. Sa archimandritul Filaret Mureș și protopopul Orșovei M. Popovici. I-au eșit în cale la gară Episcopul Goldiș și o numărósă cetă de fruntași ai bisericii noastre din Arad, primind călduros pe Preasfințitul Episcop mandatar. Un cortegiu lung de trăsuri s'a format conducându-l spre reședință, și aprópe aceeași lume numărósă, ca la primirea de ieri. P. S. Sa Goldiș a salutat cu cuvinte alese pe P. S. Sa Popea și P. S. Sa i-a răspuns plin de bunăvoință și evangelică iubire. La reședință dl Dr. Oncu a salutat cu un avântat discurs pe Episcopul Popea, la ce P. S. Sa i-a răspuns scoțînd la ivelă deosebirea mare ce află în starea românilor aradani, cari de când prin 1860 n'a mai fost pe acolo, au progresat fôrte mult aici, ca inteligență.

Instalarea însași a avut loc în ziua Sfului mare Proroc Ilie. Plină era marea și sfosul împodobita biserică catedrală, și plină era de popor piața dinaintea ei, care nu mai încăpuse în biserică. Tôte confesiunile și autoritățile, bisericești, civile și militare, oră-

șenești și comitatense, erau reprezentate în biserică și printre ei deputația comitatului Bihor: fișpanul și doi deputați dietali, în „diszmagyar“.

Pe la orele 9 au sosit cei doi Episcopi în trăsura cu 4 cai, fiind primiți la intrarea bisericești de preoții slujitori în ornate bisericești, archimandriții Musta și Hamsea, 4 protopopi și 2 diaconi. Conduși înaintea altarului, episcopul Popea adresându-se noului episcop fi ținu vorbirea de introducere după care asesorul consis. Ignatie Pap ceti circuliari I. P. S. Sale Dlui Metropolit *Ioan Mețianu* către credincioșii Eparchiei Aradului pentru așezarea în scaunul arhieresc al lor, a alesului Iosif, și după care răspunse P. S. Sa Părintele Goldiș prin cuvântul-program, — pe cari pe toate aflându-le, credem, în „Bis. și Școlă“, le vom publica și noi.

După acest schimb de declarații festive, a urmat îmbrăcarea noului ales în sfintele odăjdii, servind sf. liturgie, în vreme-ce Preasfințitul Episcop Popea ședea în scaunul arhieresc. La încheierea liturgiei, Preasfinții lor Dnii Episcopi împărțiră poporului anafora.

Au urmat recepțiunile în salonul reședinței episcopesci: primirea consistoriului diecesan, a Sinodului, confesiunile gr.-cath., reform., israelită, armata, deputația Bihorului, a preoțimei, a învățătorilor, a comitatului, a orașului, a poporului, etc. etc.

După acestea a avut loc banchetul la „Crucea Albă“, luând parte peste 200 invitați. La friptură s'a început seria de toaste, statorice înainte: 9 la număr, primul ținut de Părintele Episcop Popea pentru Monarch, al doilea de P. S. Sa noul Episcop pentru Inalt Pr. S. S. Metropolitul Ioan Mețianu și Părintele Popea, și celelalte în rând, între cari senzaționale ale contelui Tisza Pista și cele ce au urmat după acesta a Părintelui Episcop Popea și V. Mangra. Diarele din Arad apărute Mercuri după banchet toate sunt pline de descrierea amănunțită a lui, numindu-l eveniment epocar în istoria Românilor cu Ungurii, iar cele din Pesta au avut rapoarte telegrafice lungi și au apărut și a doua, a treia și, cu articli de fond, comentând „înfrățirea română-maghiară dela Arad“ și scoțându-o firește ca nimic alta decât un semn al cuceririi spiritului și al cultului și a puterii de stat, a elementului și a statului maghiar.

Lucrul acesta va fi încă mult discutat în presă, și în presa română, și vom avea ocaziune a mal reveni și noi asupra lui.

Dela Seliște.

Seliște, 19/31 Iul. 1899.

Drept întregire a raportului nostru dela Societatea pentru crearea unui fond de teatru român mai adaugem câte-va observări cu privire la momentele numai pe scurt atinse în numărul trecut.

Concertul. Duminecă sara s'a dat un concert în pavilionul helvețian din partea „Reuniunii române de cântări“ din Seliște, carea nu tocmai de mult a fost înființată și pusă sub conducerea învățătorului Iuliu Crișan. Acesta cu dibăcie a îndeplinit așteptările puse în el, căci prestațiunile corului au satisfăcut așteptărilor publicului, care dela o reuniune începătoare n'a putut aștepta mai mult. Cine cunoște greutățile, cu care se înființează și se susțin la noi asemenea reuniuni de cântări, acela lăgă frumoșe speranțe de Reuniunea Selișteană.

S'au cântat următoarele piese:

- I. a) „Hora Dobrogeana“, cor mixt de N. Popovici;
- b) „Ce faci Ioană“, cor mixt de G. Dima.
- II. a) „Cu mine fugi“;
- b) „O brumă a dat peste noapte în Maiu“;
- c) „Pe al lor mormânt“;
- III. a) „Bradul“, cor mixt de Hauptmann;
- b) „Nu-i dreptate, nu-i“, cor mixt de G. Dima.

Ultima a făcut și în Seliște — ca și în Sibiu, când a fost predată pentru prima dată — mult efect și a trebuit bisată. După a noastră părere piesa acesta a fost cântată în un tempo nițel prea repede.

Teatrul. Preste așteptare a fost piesa teatrală „*Idil la țară*“, comedie într'un act după *Juin* și *Flerx* localisată de d-na Maria *Baiulescu*, care într'o limbă românească co-

rectă, împistrită cu nimerite expresiuni provinciale ardelenesti, a sciut ocomoda referințelor noastre piesa autorilor indicați. Predarea acestei piese a cauzat una din cele mai plăcute distracțiuni din câte am gustat în Seliște cu acesta ocaziune. Cel mai priceput personagiu a fost fără îndoială dl *Nicolae Roman* în rolul proprietarului Berbec, retras la țară, ca procul negotii, ferit de sgomotul lumii, se petrecă câte-va momente de liniște și recreare; dar și-a urit el și la „țeară“ pentru încurcăturile, câte s'au descărcat asupra bietului lui cap, mai ales din motivul gelosiei abia curabile a scorpionului seu de muere Smaranda, a cărei rol asemenea l'a interpretat cu mult succes d-na notăreșită din Săcel *Aurelia Popp*. Pe lângă aceste persoane au mai avut rol învățătorăsa, d-nișora *Alexandrina Aitean*, inv. *Iuliu Crișan*, oficialul dela judecătoria dl Alex. Palangeș, dl D. Borcea și d-șora *Letiția Calefariu*. Rolul acesteia a fost scurt încât talentul ei n'a putut să se desvôle și să iasă întreg la ivelă. Din pășirea și ținuta ei pe bină am putut înse deduce, că ascunde în sine multă pricepere pentru teatru și cultivând talentul va putea cauza multe și plăcute distracțiuni privitorilor. La sfârșirea piesei tot publicul pare-că regreta că s'a terminat prea iute și-i s'au curmat momentele de distracțiune. O singură notă de pletisire a format pauza cam lungă dintre concert și teatru; de altcum în provincie lucruri inevitabile cauzate de greutățile compunerii binei și pe cari numai aceia le înțeleg, cari au luat partea la arangieri de asemenea natură. Cine nu le cunoște îl îndrumăm, să cetască o piesă din Nuvelele dlui V. Oniț, intitulată păre-mi-se „Concert la sate“.

După teatru a urmat cina în grădina dela Casina română. Era o aglomerație colosală de oameni, încât mai că numai aceia au mâncat și beut ceva, cari și-au adus înșiși cele de lipsă.

Pagubă numai, că în Seliște — unde spiritul întreprinderilor e așa de desvoltat — au incasat străinii venitul, de sigur frumos, al celor consumate.

După cină s'a readunat lumea, mai ales tineri, în pavilion unde au început dansul, care a durat până dimineța. S'a jucat mult dar cu precumpănire, prea multe dansuri străine și prea puține românesci. Teatrul român va avea menițiunea a conserva și acest ram al bunurilor noastre naționale, a danțurilor românesci, pe cari le iubim, dar nu le prea scim dansa. Dealtcum pavilionul devenise mult prea mic ca să fi putut dansa ceva în regulă, căci era lume colosală.

Sedinta a II. Luni la orele 10 $\frac{1}{2}$ s'a deschis sedinta a doua. În absența notariului Dr. Beu cetesce dl Bocu protocolul și se autentică. Dl Oniț cetesce depeșă dela tinerimea acad. din Abrud, dela dl Podobă și I. Scurtu din Cluj și prof. Precub din Blaj și din Brașov dela dl N. P. Petrescu. Apoi raportăză dl Dr. N. Vecerdea despre starea casei, propunând aprobarea rațiocinilor și cerând propunerea pe viitor și a unui budget. Se primesce. Averea fondului era în aceeași de 127.266 fl. 18 cr. Intratele anului trecut au fost de 10.363 fl. 44, în cari 8261 fl. 93 interese după efecte (39.500 hârtii de valoare dela noi și 18.000 efecte române.); iar restul din taxe și alte diverse venit.

Se pune la ordinea zilei raportul comisiei pentru câștigarea de membri noi. Referentul acesteia dl Nic. Herța, contabil la banca din Seliște, a fost atât de norocos a descoperi publicului frumosul rezultat material, despre care am vorbit și la alt loc al raportului. D-sa a notificat, că de timpuriu s'au esmis apele dela loc competent, ca să se înscrie cine are mijloce de membru al acestei societăți, și apelul a avut rezultat bun, căci din multe comune au încurs contribuiri mulțemitore neașteptate și ne mai vădute la noi până acum într'un număr așa respectabil. Astfel au intrat următoarele sume după comune:

Săcel 31 fl; Sibiel 15 fl; Galeș 25 fl; Boița 13 fl. 50; Alba-Iulia 5 fl; Dl. B. Comșa dela T. Giu a trimis 101 lei și 6 fl; Alămor 3 fl; Ocna Sibiului 10 fl. 50; Aciliu 27 fl. 50; Orlat 37 fl; Ludoș 20 fl; Mercurea 10 fl; Cacova 27 fl; Bradetul 5 l; Reșinari 5 fl. 50; Apoldul inf. 3 fl; Cârpiniș 1 fl. 50; Reci 2 fl. 50; Apoldul mic 10 fl; Rod 15 fl; Poiana 27 fl; Vale 28 fl;

Sibiel 31 fl; Tilișca 23 fl; Garariului 144 fl; Topârcea 4 fl; Răhau 50 fl; Din Seliște 980 și 20 lei; R. Vâlcea 25 fl; etc. etc.

Cu totul s'au colectat în bani gata aproape 1700 fl; și 121 lei, și în tacse restante mai bine de 100 fl; Intre contribuenți figurăză următorii:

a) Membrii fondatori: Dr. Nicolau Vecerdea, avocat în Sibiu. Dr. Zosim Chirtop, avocat în Câmpeni. Cassa de păstrare din Seliște. Comuna politică din Seliște. Comuna politică din Gurarului. Comuna politică din Galeș, care mai restăză din taxă cu 75 fl.

b) Membri pe viață: Dr. Vasile Bologa, director de școle în Sibiu; Dr. Elie Cristea, secretariu archidiec. în Sibiu; Nic. Hența, notariu com. în Seliște; Ioan M. Moldovan, preposit în Blaj; Ioan Roșca căpitanul, primariu Seliștei; Ioan Oncescu, notariu în Răhau; Ioan I. Vulc, neguțător în Orăștie; Nic. Mihaila proprietariu în Romos; P. I. Comșa junior neguț. în Seliște; M. Ittu și Dumitru Vălcu din Seliște.

c) Ca membri ordinari: Nicolau Ivan, Dr. Ioan Stroia, Ioan Muntean, Ioan Manta, Ilie Macelariu, Alecs. Decei, I. Ivan, P. Juga, V. Milea, Il. Hațegan, I. Popescu, V. Popovici, Sabin Sam, Ilie Topârcean, Dr. Nic. Comșa, Dion. Decei, Dr. Ioan Bunea, Ilie Dobrotă, P. Drăgits, Dr. Calefariu, D. Vulc, D. Lăpădat, D. Roman, C. Herța, I. Comșa, V. Aldea, I. Banciu, I. Chircă, Dr. Amos Frâncu, Dr. Elie Dăianu, V. Bodola, Ghiță Pop, Ilie Pop, Dr. Prunaș, I. Roman. O. Berghezan, Z. Boiu, Dr. Diaconovich, R. Pațița, Val. Pop, M. Opriș, Pav. Muntean, M. Roșca, M. Toncescu, Danilescu, Farcaș, Dr. Drăgits, Orghidan, I. Muntean, Ioan Droc, Sergiu Medean, Romul Mircea, Nicolau Borza, Bunea, Maria Cioban, Dr. Aurel Vlad, Comunele: Sibielul, Valea, Cacova, Boița, apoi „Brădetul“ din Orlat, Reuniunea pompierilor din Seliște, Casina română din Seliște etc. Dr. Aug. Bunea, dna A. N. Solomon, Dr. Vasile Hossu, Dr. Iuliu Maniu, Ioan Negruț, Gavril Precub etc. cu totul a încurs deci preste 1800 fl. Acest îmbucurător și până acum neajuns rezultat este cea mai vie dovadă despre încrederea, ce o are publicul român în persoanele conducătoare ale acestei societăți, căreia este a se mulțami avântul, ce l'a luat societatea în timpul din urmă. Acesta este cea mai bună dovadă, că dacă dorești înflorirea unei întreprinderi fie culturale fie de altă natură, să pui în fruntea ei oameni de încredere, cu pricepere și cu simpatii generale.

Ultimul raportor a fost dl asesor N. Ivan, care în cuvinte avântate introduce referada sa asupra raportului comitetului, atribuind avântul strămutării sediului societății dela Budapesta la Brașov și întrării elementelor tinere în conducerea societății. La propunerea dsale raportul se ia în general spre seire. Se dă expresiune prin sculare condolenței pentru pierderea membrilor fondatori Dr. Miron Romanul, fost arhiepiscop și metropolit, Toma *Galetariu* țeran fruntaș din Țela, membrului pe viață Alec. Filip din Abrud și a cassariului *Valeriu Bologa*. Aprôbă dispoziția comitetului de a numi bărbați de încredere în diferite centre, cari să promoveze scopul societății, să câștige membri, să aranjeze reprezentații de diletanți și să raporteze despre isprăvile făcute. E mai practic acest lucru decât sistemul despărțimintelor, căci de regulă o singură persoană face toate, și dacă o persoană harnică câștigă pentru scopul societății, ai făcut destul. Astfel de bărbați de încredere sunt: Dr. Frâncu în Sibiu. Dr. P. Opriș în Brad, Romul Verza în Săcele, Trifan Miclea în Satul nou, Sever Boiu în Lipova, Gavril Precub în Blaj, Virgil Sotropa în Năsăud, Emanuil Ungurean în Timișoara, D. Lăpădat în Seliște, Aug. Nicôră în Deva. Unii din acestia au și trimis sume frumoșele. Dl Precub din Blaj 106 fl. 50 cr. și dl Miclea asemenea peste 100 fl. Se decide a continua câștigarea de asemenea bărbați.

Efectele române să se prefacă la timp oportun în bani, și acestia să se depune la băncile noastre acreditate. Se votăză secretariului, un panșal de cancelarie de 100 fl. Propunerea de-a se escrise până la 1000 fl. premii pentru cele mai bune piese dramatice să respinge fiind contra statelor și susținându-se că talentele dramatice să nasc și nu se pot produce pe bani. Asemenea se respinge pro-

punerea de-a colecta bani pentru ajutorarea tinerilor cu talent de actori, sub cuvânt că scopul urmărit de societate este: exclusiv „*Crearea fondului*“. Acest scop este prea unilateral și trebuiesc aflate căile pentru amplificarea lui prin activitatea desvoltată în cadrele spiritului statutelor și chestiunii teatrului, ca întreg. Tipărirea bibliotecii populare este un început bun. Arangearea reprezentanțiilor de diletanți va fi o întregire și un paș înainte.

Procsima adunare se va ținea în munți: la *Abrud*. La revedere acolo.

După aceste președintele emoțianat arată, că a sosit momentul despărțirii de orașelul în care am petrecut momente atât de plăcute. Mulțumeste Seliștenilor și tuturor oșpeților pentru sucursul dat și spune, că va îndemna pe toți, cari au lipsă de întărirea sentimentelor naționale, ca să cerceteze Seliște și se va reintorče de acolo.

Român în tâlpi, căci dăce d-sa

„nu-i român ca selișteanul

„ce-i mai frumos, ca o femeie,

„și nimic mai frumos, ca o selișteancă“.

Vorbește apoi Dr. Calefariu în numele Seliștenilor și dorește tuturor reintorcere sănătôtă acasă.

Revistă Bisericească.

Va fi sau nu va fi congres al bisericii sârbești?

„P. Lloyd“ publică o știre, un fel de comunicat, în care afirmă că convocarea de nou a congresului bis. sârbești, nu se va face, că n'ar fi nici consult să se facă, de vreme-ce și așa actualului congres îi espiră acuși mandatul.

Fată cu această știre, „*Zastava*“ organul sârbesc, publică la 30 Iul. următoarele șire, din cari transpiră că organul sârbesc ar avea știre și nădejde despre contrarul:

„Acastă notiță alui „P. Ll.“ ar fi să fie ca o informațiune și desmintire oficiasă. Dar au trecut vremile când „P. Lloyd“-ul era tare și mare, când rabinerii lui chibzuiau cu ministrii-preșidenți ce o să se facă biserica noastră. Știm din isvor demn de credință, că ministrul president Széll nici nu ține semă de ceea-ce scrie acesta fôie, nici nu se slujește de ea. „P. Lloyd“ nu mai are aceea vază și importanță ca mai nainte. Ceea-ce scrie „P. Lyod“, nu este decât pium desiderium al rabinilor lui, având ca scop de a mângăia pe patriarhul Brancovici și a denunța majoritatea congresului.

O repețim încă odată, în scrisese lui „P. Ll.“ nu vedem desmintire, oficiasă despre convocarea congresului“.

Dela Cristiania

Prima trântea.

Două diare din București publică telegrame despre deschiderea conferenței interparlamentare. Le dăm și noi fiind interesante și pentru noi. Iată-le:

În 1 August n. s'a făcut delegaților români o primire strălucită de către o excadră compusă din mai multe vase. Orașul era pavozat. Ați se ține întrunirea delegaților. Măne va avea loc deschiderea conferenței și recepțiunea la președintele consiliului de ministri.

Telegrama a doua sună:

„Astăzi a avut loc reuniunea delegaților conferenței interparlamentare.

„Contele Apponyi (ungur) propune o adresă de felicitare către guvernele cari au fost reprezentate la conferența desarmării din Haga.

„Marenarto, delegatul Spaniei; Labiche delegatul Franței și Porumbaru delegatul României, combat redacțiunea făcută de Apponyi.

„Labiche propune alegerea unei comisiuni, care să facă o nouă redacțiune a adresei. „Acastă propunere e admisă și Porumbaru e primit să facă parte din această comisiune“.

Deci, deși pe o chestie indiferentă, dl Apponyi a primit prima trântea.

Despre prima sedință a Conferenței în sași aflăm:

„Conferința a fost deschisă de către președintele consiliului de ministri al Norvegiei Steen, prin un admirabil discurs. Au urmat vorbirile președinților de grupuri.

„Discursul d-lui V. A. Urechia, președintele grupului român, a fost foarte mult aplaudat.

Dl Urechia a făcut alusune în discursul său la chestia națională“.

De sub Șatra Pintii.

Catechisațiunea tinerimei gr. ort. rom. de la archigymnasiul reg. ung. de stat din Gherla.
Iuliu 1899.

Avem înaintea noastră toate programele gimnasiului de stat din Gherla, precum și mai multe programe ale fostului gimnasiu inferior armeno-catolic, tot de acolo, din cari ne putem face oarecare idee despre fazele prin cari a trecut catechisațiunea tinerimii gr. ort. rom. dela acest institut de învățământ, dela începutul lui până în timpul prezent. Am dis numai „oarecare idee“, căci o idee completă ne-am putea face numai dacă am avea și datele din arhiv la îndemână, cele ce însă nu le avem, și cred, că atari date foarte puține și fără valoare am afla acolo deosece gimnasiul acesta a fost cercetat de foarte puțini elevi gr. ort. rom. fiind biserica ortodoxă română copleșită de biserica gr. cat. în ținutul acesta. Și nici nu e mirare, căci în nici o parte a țării nu s'a făcut și nu se face nici azi atâta proselitism cât se face tocmai în ținutul acesta, în detrimentul intereselor noastre culturale preste tot, proselitism favorizat foarte și prin depărtarea reședinței noastre arhieresci de ținutul acesta. Dar se lasă acestea la o parte de astădată și se revin la obiect.

Armenii din patria noastră, ca fracțiune a unui popor cu cultură veche, când s'au așezat în ținutul acesta și au fundat orașul Gherla de azi, pe la anul 1700 aducând cu sine ca comercianți și industriași o avere națională intelectuală și materială nu neînsemnată, totdeauna au pus mare pond pe institutele de învățământ și altfel de instituțiuni culturale și umanitare. Îndată după așezarea lor în acest ținut, și-au înființat școle populare și alte institute culturale și umanitare, iar pe la anul 1846/7 un gimnasiu inferior confesional armeno-catolic, care înseamnă tulburările din 1848/9 a fost închis, rămânând astfel până în anul 1861/2, când iar a fost deschis.

Un caracteristic laudabil pentru armeni, până în timpul mai nou, a fost, că tuturor instituțiilor lor culturale le-au dat un caracter per eminențiam bisericesc, de care însă durere, în timpul din urmă s'au lăpădat, și cu lăpădarea caracterului bis. a instituțiilor lor culturale și-au pierdut acum total și limba națională armenescă, în favorul limbei maghiare; și acesta nu pentru că doră nu și-ar fi putut susține din mijloace proprii materiale institutele culturale naționale, ci pentru că se potă ținea în mâni și mai departe comerțul și industria în această mare de români.

Gimnasiul acesta inferior confesional armenesc în anul 1894/5 a fost prefăcut în gimnasiu superior reg. ung. de stat și completat succesive cu toate opt clasele gimnasiuale până în anul 1897/8, când s'a ținut în el primul examen de maturitate.

Între condițiunile de predare în mână statului s'a luat și aceea, ca pentru învățarea religiunii rom. cat. să se denumască un catechet cu beneficiul și rangul unui profesor ordinar, iar pentru învățarea limbei și literaturii armenice, ca obiect de învățământ extraordinar, să se denumască un învățător armean cu o remunerațiune moderată; va să zică nici vorbă de învățarea *ritului armean-catolic*. Apoi între astfel de sacrificii bisericesci nefericiți nici visa nu se mai potă pentru reînființarea vechei episcopii armeno-catolice și cu atâta mai vârtos nu pentru reînvierea limbei și literaturii armenice. Într'adevăr mari sacrificii benevole (din interese materiale) din partea bisericii armeno-catolice (oțecând ortodoxă) pe altarul bisericii maghiare rom. cat. Apoi dejabă totă duioșia unor Armeni mai luminați după trecutul glorios național-bisericesc pierdut, căci ceea ce dai de bunăvoie din mână, nici drept nu mai ai să pretinzi cândva napoi!

(Va urma.)

Din România

(Sărăcia la Galați.) Corespondentul din Galați al unui diar din capitala română, trimite vești foarte triste despre efectele ce se observă deja în portul Galați, în urma anului reu. Iată ce spune între altele:

„Betrânii orașului nostru nu-și aduc aminte să fi văzut orodată atâta sărăcie în Galați.

Tabloul ce ne înfățișază falnicul port al Galaților, este trist și dureros. Altă dată, pe vremea asta, peste întreaga suprafață a Dunării, de la Țigla până la Badalan, ochiul spectatorului nu vedea de cât coșuri de vapori, catarturi de corăbii și pânze întinse, și la fie-care moment apele Dunării erau despicate de mici vaporase ce tirau după ele povara a 5 și 6 șleuri încărcate de grâu s'au porumb. Marinarii într'o mișcare continuă; unii veseli că au sosit după o lungă călătorie la țermul dorit, alții pregătindu-se de plecare, se ocupau cu sutele de frânghii ce constituie mecanismul corăbiilor lor; în fine zgomotul aburului, al ancorelor ce se ridicau sau coborau, toate te făceau să crezi că trăiești în altă lume, zgomotoasă și necunoscută de restul lumii.

Pe mal și se înfățișază privescerea unui furnicar de oameni, cari în costumul lor ușor cu tradiționala batistă pe cap, veneau, ureau și coborau în diferite vase, ducând pe umerii lor poveri grele, unii încărcând bastimentele ce duceau în țări depărtate produsele pământului nostru, în schimb auzului ce se revărsa asupra pieței noastre.

Astăzi în portul nostru nu se ved de cât foarte puține vase, cari au aspectul de a se fi rătăcit din greșală pe la noi. Într'adevăr, dacă vaporurile postale ar lipsi, portul nostru ar fi tăcut și pustiu ca în timp de iarnă. Iar bătrâna Dunăre pare tristă că a rămas veduvă în acest an de scumpele ei vase, care revărsau bogăția și fericirea peste întreaga țară românească.

Dar unde privescerea e durerosă, sfâșietoare pot zice, e în strada portului. Acolo unde alta dată mișunau mii de muncitori veseli și în acțiune, acum domnește o tăcere și o tristeță mormentală. Și acum ei mișună în aceea stradă, dar tristi, lipsiți de lucru, întinși la umbra cărațelor în neactivitate, flămânzi, având aspectul lazaronilor napolitani, fără voia lor, și așteptând cu impaciență să le sosescă rëndul spre a putea duce o bucată de pâine copiilor lor. Acesta e tristul adevăr.

Dela

școala civilă superioară de fete din Sibiu.

Revenind astăzi asupra programei școlii civile de fete, cu internat, susținută de „Asociațiune“ în Sibiu, programă publicată de directorul școlii, dl Dr. Vasile Bologa, vom face câte-va spicuiuri întrênsa.

În frunte programa are un interesant tudiu din științele naturale, anume: „Caracterizarea morfologică exterioară a familiei Solanaceelor“ de profesorul de științe naturale Nicolau Vătășan, — apoi o dare de samă despre cum s'a sărbătorit la școală tragica mörte a M. S. Impărătesei Regine Elisabeta.

Urmază știrile școlare: Personalul școlii și internatului a stat din profesorii: Directorul Dr. V. Bologa, prof. definitiv, funcționând de 11 ani; Eugenia Moga n. Trif, definitivă, de 10 ani; Ioan Popovici, definitiv, de 8 ani; Eugenia Jovescu, definitivă, de 4 ani; Maria Cioban, suplentă provisorie, de 3½ ani. — Cateheți: M. Voileanu, asesor consist. pentru elevele gr.-or.; N. Togan, preot, pentru elevele gr.-cath. — Instructori: N. Vătășan, prof. gimn., a propus provisor fizică și geografie în cl. IV, G. Dima, musică, I. Schaeffer, Sabina Brote și Selma Mokesch au propus musica instrumentală, Elena Petrașcu: limba franceză. Directoarea internatului a fost d-șora Elena Petrașcu; medic de casă: Dr. I. Ben; ajutor: o guvernantă și două bone.

Eleve: au fost în cl. I. 14, în cl. II. 23, în cl. III. 24, în cl. IV. 19, în cursul complementar 6, — dintre cari locuind în internat 47.

Ca mijloace de învățământ au stat la dispoziția școlii: biblioteca corpului profesoral, care s'a înmulțit în anul școlar trecut cu 60 de opuri, și biblioteca elevelor, anume arangeată, înmulțită cu vre-o 8 opuri nouă.

Din cronica școlii și a internatului școlii următoarele date: În decursul anului, școala a fost vizitată de dl Dr. Ilarion Pușcariu, vice-președintele Asociațiunii și dl Iosif St. Șulufin membru în comitetul Asociațiunii, ca delegați ai comitetului și dl Dr. Pintér Gabor, inspector regesc de școle din comitatul Sibiului.

Agendele curente școlare, didactice și administrative ale institutului, s'au petratat în 12 conferențe.

Starea sanitară a elevelor a fost în decursul anului deplin mulțumitoare. În privința acesta se observă cele mai stricte îngrijiri, la propunerea medicului de casă. Elevelor li-se dă ocaziune să facă preumblări cât se poate de dese, să facă gimnastică, să patineze etc. Edificiul internatului este situat în mijlocul unei grădini frumoase, în nemijlocită apropiere de parcul orașului, e provădit cu apaduct, lumină electrică, baie proprie, etc. și ofere cele mai bune condiții igienice.

În postul paștilor toate elevele s'au mărturisit și cuminecat prin cateheții și parochii respectivi ai ambelor confesiuni române.

S'au făcut excursiuni școlare, sub conducerea corpului profesoral, în 22 Septembrie 1898, 20 Aprilie și 15 Maiu 1899. Clasele superioare au cercetat diferitele muzee din Sibiu.

În 20 Maiu 1899, s'a ținut Maiatul școlii în pavilionul din „Dumbrava“ Sibiului, favorizat de un timp foarte frumos.

Festivități solemne, la cari au participat elevele institutului, au fost:

Serbarea onomasticeii Maiestății Sale, Impăratului și Regelui nostru Francisc Iosif I. la 4 Octobrie 1898.

Părăstasul solemn oficiat în 24 Septembrie 1898, pentru Augusta Soție a Maiestății Sale Elisabeta, reposată la 10 Septembrie n. 1898.

Înmormântarea fericitului Archiepiscop și Metropolit al Românilor de religiunea gr. or. română din Ungaria și Transilvania: Miron Romanul, reposat la 16 Octobrie n. 1898.

Serbările de instalare în 11 și 12 Martie a. c. n., a noului Archiepiscop și Metropolit al Românilor de religiunea gr.-or. română din Ungaria și Transilvania: I. P. S. S. Ioan Meșianu.

În numărul procsim vom da avisul pentru anul școlar viitor: condițiile de primire în școală.

NOUTĂȚI

Ministrul de externe francez face o vizită „de complență“ la Petersburg. Așa zice, că e de complență, de fapt e o vizită cu o misiune politică, căreia însemnată parte a presei europene, îi dă deosebită importanță.

Desvălirea monumentului episcop. Teutsch. Biserica recunoscătoare evangelică săsescă din Sibiu, desvâlue în 19 August n. un frumos monument pe piața dintre biserica și gimnasiul săsesc, marelui seu episcop Dr. G. D. Teutsch. Acum se ridică schelele necesare. În 18 Aug. sara, e întrunire în sala dela „Gesellschaftshaus“, o sară de salut, iar în 19 desvălirea statuei cu mare pompă. Sunt invitate și autoritățile noastre bisericești și onorațorii.

Dr. Sextil Pușcariu. Aflăm cu plăcere, că tinerul *Sextil Pușcariu*, student al universității din Lipsa, fiul dlui avocat Iosif Pușcariu din Brașov, a trecut cu frumos succes examenul de Doctor în filosofie la universitatea numită. Felicităm pe talentatul tânăr doctor.

Inecarea unui vapor la Porțile de fer. Vaporul „Izar Nicolas“ sa înecat la Porțile de fer. Din T. Severin se telegrafiază că s'a trimis spre ajutor, la locul nenorocirii, vaporul „Basarab“ cu un șlep.

Mörte. Preotul nostru *George Bogdan* din Brad, a încetat din viață în 2 August n. Trimitem condolența numeroșilor înrudiți cari îl deplâng!

Un uragan teribil. În noptea de 14 spre 15 Iulie curent pe teritoriul comunei Poiana în România, a cădut ploie cu grindină însoțită de un vânt violent. Vântul a rupt și a aruncat acoperișul caselor, hanului și grajdului P. Orbescu, învelișul gării și magazinei Ghimpați, învelișul după cantonul Nr. 60 al liniei ferate, învelișul casei, bucătăriei grajdului și magaziei lui H. Voinescu!

Tot în acea noapte vânturile de pe cuprinsul comunei Albești au fost așa de violente că au distrus învelișul a 24 case și altor magazii și pătule ale locuitorilor! A luat și risipit fără să se mai găsească ceva, produsele și alte obiecte ce se țineau de locuitori prin poduri, precum și paiele și produsele ce le aveau adunate după câmp!

Asemenea mari stricăciuni a făcut pe teritoriul comunei Plevna.

Aci a desvilit mai multe case a dărîmat două turle ale biseseicii noastre și acoperemântul până la turla pantocratului; a dărîmat împrejurile mai multor case întrecare și pe aceea a localului primăriei, a omorât o vacă a locuitorului Bucur Radu și a ridicat în aer snopi din câile ce erau pe câmp

Convocare.

Prin această se convăcă adunarea cercuală ordinară a despărțământului X. Brad al „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român“, pe Duminecă în 1/13 August a. c. în comuna Rîșca,

La această adunare sunt poftiți a participa membrii precum și toți binevoitorii și spriginitorii acestei instituțiuni culturale.

Obiecte:

1. Deschiderea adunării la 10½ ore în biserica gr.-orientală din loc. 2. Raportul comitetului despre activitatea sa în anul 1898/99 și despre starea despărțământului. 3. Alegerea unei comisiuni pentru censurarea raportului. 4. Inscirerea de membri noi și încasarea taxelor dela membrii vechi și noi. 5. Cetirea disertațiunilor cari sunt a se înșina cu 2 zile mai nainte, la directorul despărțământului. 6. Raportul comisiunei pentru censurarea raportului comitetului. 7. Alegerea celor 2 delegați pentru adunarea generală a „Asociațiunei“ din acest an, ce se va ține în orașul Deva. 8. Alte afaceri ce cad în sfera de competență a adunării. 9. Dispozițiunea pentru verificarea protocolului. 10. Încheierea adunării.

Din ședința comitetului cercual ținută în Brad la 17/29 Iuliu 1899.

Vasile Damian
președinte.

George Părau
not. subst.

Despărțământul XIV, Cluj, al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, în înțelesul §-lui 41 din statute, va ținea în 10. August st. n. 1899 în localitatea școlii române gr.-cath. din Cluj, la 10 ore antemeridiane: adunarea cercuală, la care sunt rugați, a participa toți membrii fondatori, pe viață, ordinari și onorari ai „Asociațiunei“ cu domiciliul pe teritoriul despărțământului.

Programa ordinei de zi, — afară de agendele indicate în §-42 din statute, și de alegerea alor doi membri în comitetul cercual, — vor fi mai multe obiecte de interes, ce se vor refera la deschiderea adunării.

Din ședința comitetului cercual al despărțământului XIV, al Asociațiunei ținute în Cluj la 30. Iulie st. n. 1899.

Vasiliu Andre,
directorul despărțământului.

VARIETĂȚI

Spaimele unei derailări de tren.

Expresul spre Paris, care pleacă din Tulusa, a deraiat zilele astea aproape de stațiunea Montrabé. Locomotiva și tenderul cari se rostogolisera d'alungul talusului, erau trântite pe malul riului. Lanțurile rupindu-se vagoanele au rămas pe linie.

Conducatorul trenului a rămas cu un picior sfâșiat, fochistul a murit în aceeaș sară, în urma rănilor grozave. Acest nenorocit d'abia a putut fi scos după 5 ore de muncă, de sub dărâmături. Capul îi era sfărîmat, iar un genunchiu sdobit. Pe când se făceau toate sforțările ca să fie salvat, rănitul care delira, cânta ariile cele mai extravagante și bolborosea cu o voioșie extraordinară, care marea partea tragică a scenei. Trei funcționari ai poștei, cari se găseau în picioare în momentul catastrofei, au fost greu loviți de cădere.

Martorii cari au fost de față în momentul când deraiarea sa produs, spun că vaiajorii tipau în mod spăimântător. Ei erau aruncați unul peste altul în vagoane. Unii au luat fuga peste câmpuri, sărind gardurile și șanțurile; femeile au leșinat. Alții, îngroziiți de spaimă, au deschis și fugeau pe linie!...

Mătase crudă. Bast fl. 8.65

până la fl. 42.75 pt. stofă de o rochie în-
trégă — Tussors și Shantung-Pongees — pre-
cum și „mătase Henneberg“ neagră albă și
colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 de
metru, — în cele mai moderne țesături, colori
și dessinuri.

**Particularilor liberă de porto și vamă
acasă. Mustre cu întorcerea poștei.**

Fabricile de mătase G. Henneberg *lîf.*
de curte ces si reg. Zürich. [47] 5

Nr. 369-1899 [140] 1—2

Concurs

Pentru ocuparea postului de pa-
roch în comuna bisericească de clasa
III. Restosnea și felia Poletii, se scrie
concurs cu termen de 30 zile dela
prima publicare în fôia „Telegraful
Român“.

Emolumentele împreunate cu a-
cest post, dau suma de fl. 491.42 cr.
Informațiuni mai detaiate se pot
trage dela oficiul protopresbiteral.

Petenții, cari în sensul regulamen-
tului pentru parochii se pot înfățișa
înaintea alegătorilor, vor înainta su-
plichele lor, instruite conform legilor în
vigore, în termenul deschis, subscrisu-
lui, p. u. Szász-Régen.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al
Reghinului.

Reghin, 2 Iuliu 1890.

În conțelegere cu comitetul pa-
rochial:

Galacțion Șagău,
protopresbiter

ad. Nr. 300—899. [125] 2—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor din
comunele de mai jos din protopresbi-
teratul Seliștei, se scrie concurs cu
termen de 30 zile dela prima publi-
care în „Telegraful Român“.

1. Căcova, cu salariu anual de
300 fl. v. a., cuartir, 3 stângini de lemne
și grădină.

2. Săcel, cu salariu anual de
300 fl. v. a. cuartir în edificiul școlii
și lemnele necesare.

3. Sibiel, 2 posturi învățăto-
resci cu câte 300 fl. v. a. și cuartir
în natură.

Cei ce doresc a reflecta la vre-
unul din aceste posturi au a-și asterne
cererile de concurs, în termenul ficsat,
subsemnatului oficiu protopresb.

Dela concurenți se cere a se pre-
senta în o Duminecă ori Sărbătoare la
biserica, pentru a fi cunoscuți de
popor.

În conțelegere cu comitetele pa-
rochiale respective —

Tilișca, în 2 Iuliu 1899.

Oficiul protopresb. al Seliștei.

Petru Iuga
adm. protopresb.

Nr. 309/899 [121] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învă-
țătoresci vacante la școlile din comu-
nele mai jos însemnate, în protopres-
biteratul Brașovului, se publică con-
curs cu termen de 30 zile dela prima
publicare în „Tel. Rom.“

1. Hălchiu, cu salariu anual de
300 fl., cuartir și folosința grădinei
școlare în companie cu învățătorul ac-
tual. Teologii vor fi preferați.

2. Feldiôra, cu salariu anual
300 fl. și cuartir liber.

Doritorii de a ocupa vre-unul din
aceste posturi, au a-și asterne petiți-
unile instruite conform legilor în vigore
la subsemnatul oficiu protopresbiteral,
în termenul deschis, de unde se pot
lua informări mai de aproape cu pri-
vire la fiecare post

Brașov, în 4 Iuliu 1899.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al
Brașovului, în conțelegere cu comite-
tele parochiale.

Ioan Petric,
protopresbiter

Nr. 432—1899 [120] 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învă-
țătoresci dela școlile din comunele mai
jos însemnate, ppresbiteratul Mercurei,
se deschide concurs cu termen de 30
zile dela prima publicare în „Telegra-
ful Român“.

1. Căna de, un post cu salariu
anual de 340 fl. cuartir natural și lemnele
necesari de foc.

2. Dobârcă, un post cu sa-
lariu anual de 300 fl.

3. Gusu, un post cu salariu a-
nual de 300 fl.

Doritorii de a ocupa vre-unul din
aceste posturi, au a-și înainta cererile
de concurs instruite conform normelor
în vigore, în termenul deschis, subsem-
natului oficiu protopresbiteral.

Mercurea, la 3 Iuliu 1899.
Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Mer-
curei, în conțelegere cu comitetele pa-
rochiale respective.

I. Droc.
protp.

Nr. 696. 1898 [135] 2—3

protopresbiter.

Concurs.

Pentru ocuparea vacantei parochii
de clasa a treia Șarpatoc cu filia
Vêlcândorf, protopresbiteratul Si-
ghisôrei, se scrie concurs cu termen
de 30 de zile dela prima publicare în
„Telegraful Român“.

Dotățiunea împreună cu acest
post de paroch este 360 fl.

Reflectanții la acest post, sunt avi-
sați a-și înainta cererile concursuale
instruite conform normelor în vigore,
subsemnatului oficiu protopresbiteral
până la termenul susindicat.

Informațiuni mai detaiate despre
starea emolumentară a acestei parochii,
se pot primi la oficiul protopresbiteral.

Dela concurenți se așteptă, să se
prezenteze în vre-o Duminecă sau Să-
rbătoare la biserică, pe lângă observarea
Ș-ului 18 din Regulamentul pentru pa-
rochii, pentru a celebra și cuvânta.

Sighisôra, 8 Iuliu 1899.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al
Sighisôrei, în conțelegere cu comitetul
parochial respectiv.

Dimitrie Moldovan,
protopop.

Ad. Nr. 356—1889. [118] 3—3

Concurs.

Pentru întregirea următoarelor pos-
turi de învățători din protopresbitera-
tul Hațegului se publică concurs cu
termen de 30 zile de la prima publi-
clare în „Telegraful Român“:

1. Alun cu filiele Bunila și
Vadu Dobrei; 2. Hașdău Do-
bâca și Goleș; 3. Federi-Fi-
zești; 4. Valea-Sângeorgiu și
Grid cu școlă ambulantă; 5. Li-
vezeni; 6. Nădăștia-supe-
riôră; 7. Petrila (Brad); 8. Pe-
trila-Gârgura. La fiecare stați-
une salariul este de 300 fl. și se sol-
vește prin repartiziă dela popor. 9.
Sfânta-Măria-de-pétră, cu salariu de
300 fl. și adică 200 fl. repartiziă dela
popor și 100 fl. din fondurile archi-
diecesane.

Concurenții au să-și asternă cere-
rile instruite conform normelor din vi-
gore, în termenul deschis, subsemna-
tului oficiu protopresbiteral.

În conțelegere cu comitetele pa-
rochiale respective —

Hațeg, în 1 Iuliu 1899.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al
Hațegului.

Titu V. Gheaja
protopresbiter.

Nr. 38/899. [137] 2—3

Publicare de licitațiune.

În 1/13 August a. c. la 2 ore d. a.
se va ținea în cancelaria comitetului pa-
rochial gr. or. — edificiul școlii — din Re-
șinari, licitațiune minuendă pentru darea în
întreprindere a edificării unei școli (privădi)
la școlă gr. or. de aci.

Prețul strigării 1493 fl. 06. cr.

Licitanții vor depune înainte de licita-
țiune un vadiu de 10% din prețul strigării.

Planul cu preliminarul de spese și con-
dițiunile de licitațiune se pot vedea la sub-
scrisul comitet parochial.

Reșinari, 12/24. Iulie 1899.

Pentru comitetul parochial gr. or.

Bucur Dancăsiu, **A. Galea,**
președ. com. paroch. notar.

Nr. 344—1899 [124] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de în-
vățător la școlă gr.-ort. din comuna
Săcărâmb, se publică concurs cu ter-
min de 30 zile, dela prima publicare
în diarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu a-
cest pos sunt:

Salariu anual de 360 fl. v. a. plă-
tibil în rate lunare anticipative, din
cassa bisericeii.

Cuartir în edificiul școlii și lem-
nele trebuincioase pentru încălțit.

Dela competenți se recere să aibă
dexteritatea în cântările bisericești, tre-
buiind alesul învățător să țină în Du-
mineci și Sărbători strana în biserică,
și să conducă un cor cu tinerii din po-
por; pentru-ce va primi o remunera-
țiune de 40 fl. v. a.

Reflectanții la acest post au a aș-
terne cererile instruite cu documentele
necesari, la subscrisul oficiu protopres-
biteral, în termenul susindicat.

Hondol, (u. p. Felső Csértés) 24
Iunie 1899.

Oficiul protopresbiteral gr.-ort. al
tractului Geôgiu.

Vasiliu Pipos,
protopr.

Nr. 37/1899. [139] 2—3

comit. par.

Concurs.

Pentru ocuparea unui post de în-
vățătoriu la școlă gr.-or. din Reș-
inari, se scrie concurs cu termen de
30 zile dela prima publicare în „Tele-
graful Român“.

Emolumentele sunt 350 fl. salariu
și 32 fl. relut.

Aspiranții la acest post, încă ina-
inte de exprimarea termenului de con-
curs, să se prezenteze în vre-o dumi-
necă sau sărbătoare aici la biserică spre
a-și arăta dexteritatea în tipicul și cân-
tările bisericești, având învățătorul a-
les datorința a ține o strănă în bise-
rică duminică și sărbătoare. Pe lângă
acestea va conduce și grădina școlară,
din care cauză preferit va fi cel care
va dovedi că posedă cunoștințe în ale
grădinăritului.

Pentru conducerea și înstruarea
elevilor din grădinărit i-se dă învăță-
torului jumătate din venitul curat al
grădinei școlare.

Concurenții, cari înainte de expi-
rarea termenului de concurs nu se vor
presenta la biserică a-și arăta dexterita-
tea în cântările bisericești, vor fi es-
chiși dela candidare și respective dela
alegere.

Reșinari, din ședința comi-
tetului parochial gr.-or., ținută la 11.
Iulie 1899.

Bucur Dancăsiu, **A. Galea**
președ. com. paroch. notariu.

Nr. 741—1899.

Vețut și aflat în ordine.

Sibiu, 21 Iuliu 1899.

Oficiul protopresb. gr.-oriental al
Sibiului.

I. Papiu,
protopresb.

Nr. com. par. 18—1899. [138] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea alor 2 posturi
învățătoresci la școlă greco-orientală
din Poplaca, se publică concurs cu
termen de 30 zile dela prima publicare
în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu fie-
care din acestea două posturi, sunt.

1. Salariu anual de 300 fl. v. a.,

2. Relut de cuartir 15 fl. v. a.

3. Relut de lemne 25 fl. v. a.

solviți din cassa bisericeii în rate cuar-
tale anticipative.

Cei cari vor fi aleși, sunt datori
a ținea Dumineca și Sărbătore strănă
în biserică și a cânta cu copiii la sfta
liturgie.

Cei cu cunoștințe musicale, de a
putea înființa un cor bisericesc, vor fi
preferiți.

Doritorii de a ocupa posturile aces-
tea, sunt poștiți a se presenta înainte
de alegere în vre-o Duminecă sau Să-
rbătore, spre a-și arăta desteritatea în
cântări și tipic, iar concursurile instru-
ite conform legilor din vigore au de
a-le înainta oficiului protopresbiteral
gr.-or. din Sibiu.

Purtarea agendelor direcțiunei șco-
lare, precum și instrucțiunea în școlă
de repetițiune și în cea de pomărit,
ca și cântarea în cele 2 străni biseri-
cesci, purtate fără altă remunerațiune,
se va împărți prin comitetul parochial,
în conțelegere cu corpul didactic la
începutul anului scolastic între toți
4 învățătorii aplicați.

Din ședința comitetului parochial
gr.-or. din Poplaca, ca scaun școlar,
ținută la 4 Iuliu 1899 st. v.

Coman Baca, **Pantilimon Tânasie,**
președinte notar

Nr 740—1899.

Vețut și aflat în ordine.

Oficiul protopresb. gr.-or. al Si-
biului.

Ioan Papiu
protopresb.

Nr. 740—899 [123] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învă-
țătoresci din următoarele comune ale
tractului protopresbiteral Agnita, se es-
crie prin această concurs cu termen de
30 zile dela prima publicare în „Te-
graful Român“.

1. Agnita cu salariu anual de
300 fl., cuartir, lemne și grădină.

2. Alțina, doue posturi, ambele
cu salariu anual de câte 300 fl., cuar-
tir și lemne de foc.

3. Fofeldea, un post cu salariu
de 300 fl., cuartir și lemne de foc.

4. Marpod salariu anual de 300
fl., cuartir, lemne și grădină.

5. Proște, salariu 300 fl., cuar-
tir, lemne și grădină.

6. Verd, salariu anual 300 fl.,
cuartir și lemne.

Dela concurenți se recere la tôte
posturile să fie cântăreți buni și tipi-
cari, să scie instrua elevii și adulții în
grădinărit și pomărit, să instrueze în
serile postului înaintea născerii lui Is.
Chr. pe adulți; și să se prezenteze în
vre-o duminică sau sărbătoare în bise-
rica din comuna unde doresc a fi
aleși spre a-și arăta desteritatea în cântări
și tipic și spre a face cunoștință cu
poporul.

Cererile instruite conform legilor
în vigore, sunt a se adresa în termenul
prescis oficiului protopresbiteral gr.
or. al tractului Agnita, în Nocrich,
(Ujegyház)

Nocrich, în 30 Iunie 1899.

Oficiul protopresb. în conțele-
gere cu comitetele parochiale respective.

Nicolau Moldovan
adm. protopresb.

Nr. 375—1899. [126] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea definitivă a pos-
turilor învățătoresci din comunele mai
jos însemnate, se publică concurs cu
termen de 30 zile dela prima publicare
în fôia „Telegraful Român“, și anume:

1. În Idicel-sat și-pădure,
cu salariu anual de câte 300 fl. și cuartir.

2. În Nădășa-rom., cu salariu
anual de 250 fl. și un ajutor dela
consistorul arch. de 50 fl.

Suplichele, instruite conform legilor,
sunt a se adresa subscrisului, în ter-
minul deschis, p. u. Szász-Régen.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. Re-
ghin.

Reghinul-săsesc, 2 Iuliu 1899.

În conțelegere cu comitetele par-

Galacțion Șagău,
protopresbiter.